

Sygn. akt VII U 313/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 marca 2019 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Zbigniew Szczuka

Protokolant: st. sekr. sądowy Maria Nalewczyńska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 marca 2019 r. w Warszawie

sprawy Fundacji (...) z siedzibą w W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W.

o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym

z udziałem M. J.

na skutek odwołania Fundacji (...) z siedzibą w W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W.

z dnia 10 stycznia 2018 r. znak: (...)

1. oddala odwołanie;

2. zasądza od Fundacji (...) z siedzibą w W. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. kwotę 180,00 zł (sto osiemdziesiąt i 00/100 złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Dnia 6 lutego 2018 r. **Fundacja (...)**, działając za pośrednictwem pełnomocnika, złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział

w W. z dnia 10 stycznia 2018 r. nr (...). Pełnomocnik odwołującej się zaskarżył przedmiotową decyzję w całości, zarzucając jej brak wszechstronnej i całościowej analizy stanu faktycznego i oceny materiału dowodowego oraz brak rzeczowej argumentacji, a także naruszenie przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz art. 65 k.c. w zw. z art. 353¹ k.c. 627 k.c., art. 734 § 1 k.c. w zw.

z art. 750 k.c. W oparciu o powyższe zarzuty pełnomocnik odwołującej wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji w całości poprzez ustalenie, że M. J. nie podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnym, rentowemu, wypadkowemu w okresach wskazanych w zaskarżonej decyzji z tytułu zawartych umów z Fundacją (...) i w związku

z tym ustalenie braku podstaw do ustalenia wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe i zdrowotne, względnie uchylenie decyzji w całości

i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania organowi rentowemu, oraz o zasądzenie

od organu rentowego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg. norm przepisanych.

W uzasadnieniu odwołania pełnomocnik fundacji wskazał, że skarżona decyzja ZUS w zakresie podlegania ubezpieczeniom społecznym jest oparta na błędnym ustaleniu, że umowy zawierane między stroną zainteresowaną a odwołującą się w ramach Programu (...) są umowami o świadczenie usług, a nie umowami o dzieło. Stanowisko to zdaniem odwołującej się nie znajduje podstawy w przepisach prawa

i zgromadzonym materiale dowodowym z uwagi na pobieżną i powierzchowną analizę badanych umów i wynika z niezbadania i niezrozumienia istoty, celu oraz zasad Programu Kumulacji (...), w ramach których były zawierane kontrolowane umowy. Pełnomocnik wyjaśnił, że w ramach tego programu fundacja zawierała umowy ze sportowcami, którzy mieli opracować autorski scenariusz zajęć sportowych dla młodzieży, który miał następnie być przez nich realizowany, a samo opracowanie scenariusza zajęć sportowych i przeprowadzenie cyklu zajęć według tego scenariusza ma charakter dzieła

w rozumieniu ustawy o Prawie autorskim i prawach pokrewnych. W ocenie pełnomocnika, ZUS nie zapoznał się z dziełami wykonywanymi przez sportowców i trenerów, z którymi były zawierane umowy, pominął przedstawione w toku postępowania wyjaśniającego dokumenty, a jedynie skupił się na nazwie zawieranych przez fundację umów zamiast badaniu jaki był ich cel oraz zgodny zamiar stron.

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 6 marca 2018 r. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych(...)** Oddział w W. , reprezentowany przez pełnomocnika, wniósł o jego oddalenie

na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 1 k.p.c., połączenie do łącznego rozpoznania, na zasadach art. 219 k.p.c. niniejszej sprawy ze sprawą z odwołania Fundacji (...) od decyzji (...) Oddziału ZUS w W. z dnia 10 stycznia 2018 r. nr (...) dotyczącej należnych składek na Fundusz Pracy, oraz zasądzenie od odwołującej się fundacji kosztów na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Uzasadniając stanowisko organu rentowego działający w jego imieniu pełnomocnik wyjaśnił, że na przełomie czerwca i września 2017 roku przeprowadzono u płatnika składek Fundacji (...) kontrolę w zakresie zgłaszana do ubezpieczeń społecznych, ubezpieczenia zdrowotnego i rzetelności obliczania składek na ubezpieczenie społeczne oraz innych składek, do których pobierania zobowiązany jest płatnik składek. Podczas kontroli stwierdzono, że płatnik składek nie zgłosił do ubezpieczeń na podstawie umów nazwanych: „umowa o współpracy”. Skarżoną decyzją ZUS stwierdził, że p. M. J. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu jako zleceniobiorca w Fundacji (...) i ustalił podstawę wymiaru składek na te ubezpieczenia. W ocenie pełnomocnika ZUS w klasyfikacji umów zawieranych między fundacją

a zainteresowanymi należy badać zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu ponieważ o charakterze umowy decyduje jej treść w zakresie wszystkich elementów zobowiązania, co potwierdził również wyrok Sądu Najwyższego

z dnia 6 kwietnia 2011 r., II UK 315/10. Zdaniem pełnomocnika ZUS system pracy ciągłej, szereg powtarzalnych czynności nawet prowadzący do osiągnięcia wymiernego efektu nie może być rozumiany jako rezultat jednorazowy i kwalifikowany jako realizacja umowy

o dzieło, a przedmiotem umowy o dzieło nie może być osiąganie kolejnych, bieżąco wyznaczanych rezultatów, a okoliczności te świadczą o niemożliwości zakwalifikowania umów zawieranych pomiędzy Fundacją (...), a zainteresowanymi, ze względu na to,

iż nie spełniają one cech charakterystycznych dla umowy o dzieło. Ponadto pełnomocnik ZUS wskazał, iż umowy zawierane między fundacją a zainteresowanymi nie spełniają cech charakterystycznych dla umowy o dzieło, gdyż są one umowami starannego działania,

a ich rezultat nie ma postaci materialnej lub niematerialnej, ale ucieleśnionej w jakimś nośniku, wobec czego nie można mówić za rękojmi za wady dzieła.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołująca się Fundacja (...) (dalej również jako Fundacja)

jest organizatorem programu pod tytułem (...) (dalej również jako (...)). Jest to autorski program Fundacji wypracowany i opracowany na podstawie badań i realizowany między gimnazjalistami, rodzicami i trenerami mający na celu przeciwdziałanie zmniejszającej się z roku na rok aktywności fizycznej młodzieży w wieku gimnazjalnym. Zgodnie z założeniami programu Fundacja organizowała konkurs dla znanych sportowców i trenerów, w ramach którego mogli składać projekty zajęć popularyzujących kulturę sportu wśród młodzieży. Wybrane projekty były następnie kierowane do realizacji, którą mieli zajmować się ich autorzy (Regulaminy Programu (...) k. 13-20 a.s., zeznania świadek E. B. k. 63-64 a.s.).

Na przełomie lat 2013-2015 Fundacja (...) zorganizowała łącznie trzy edycje Programu (...). Zasady Programu, w tym zasady jego przeprowadzenia, warunki zgłoszenia uczestnictwa oraz dokładny harmonogram i terminy jego realizacji, były co roku ustalane w Regulaminie Programu obowiązującym dla danej edycji. Główne zasady i założenia Programu nie ulegały w powyższym okresie istotnej zmianie (Regulaminy Programu (...) k. 13-20 a.s.).

Zgodnie z zasadami sformułowanymi w Regulaminach Program (...) składał się z dwóch części: konkursowej, polegającej na wyborze w drodze konkursu najlepszych autorskich scenariuszy zajęć sportowych dla młodzieży w wieku gimnazjalnej, oraz realizacyjnej, polegającej na przeprowadzeniu zajęć sportowych dla młodzieży w wieku gimnazjalnym oraz akcji edukacyjnej dla rodziców młodzieży w wieku gimnazjalnym i nauczycieli wychowania fizycznego. W części konkursowej Program był skierowany do byłych zawodników różnych dyscyplin sportowych mających sukcesy krajowe co najmniej na poziomie mistrzostw krajowych, którzy deklarowali wolę zaplanowania, zorganizowania i realizacji autorskich scenariuszy zajęć sportowych dla młodzieży gimnazjalnej. Osoby te, chcąc wziąć udział w Programie (...), były zobowiązane do złożenia w stosownym terminie dokumentów określonych w Regulaminie Programu, w tym także formularza zgłoszeniowego. W formularzu zgłoszeniowym do Programu autor wskazywał swoje doświadczenie sportowe oraz informacje o proponowanym scenariuszu zajęć sportowych, w tym: tytuł zajęć, opis pomysłu na zajęcia, przykładowy scenariuszem zajęć, wskazanie elementów innowacyjnych w scenariuszu oraz partnerów w organizacji i prowadzeniu zajęć, a także sposoby rekrutacji młodzieży oraz organizacja zajęć. Scenariusz miała być skierowany do młodzieży gimnazjalnej o różnych predyspozycjach fizycznych i umiejętnościach sportowych, przy czym w pierwszej kolejności miały obejmować młodzież dotychczas mało aktywną fizycznie, zajęcia miały mieć charakter nieodpłatny i miały mieć za zadanie podnoszenie sprawności fizycznej młodzieży. Ponadto w formularzu wskazywano również preliminarz kosztów, w tym wynagrodzenie zgłaszającego. Wyboru scenariuszy wskazywanych w formularzach zgłoszeniowych dokonywała powołana przez Fundację kapituła, w skład której wchodziły jej pracownicy, przedstawiciele Totalizatora Sportowego oraz Ministerstwa Sportu i Turystyki. Zwycięskie scenariusze, które określano (...), były kierowane do realizacji, a z ich autorami Fundacja nawiązywała umowy o współpracy. W ramach tych umów osoby te zobowiązywały się do realizacji stworzonego przez siebie projektu (Regulaminy Programu (...) k. 13-24 a.s., zeznania świadek E. B. k. 63-64 a.s.).

Jedną z osób, która zgłaszała swój udział w Programie Kumulacja (...), był zainteresowany M. J. – wieloletni sportowiec i instruktor w dziedzinie karate S., zdobywca m. in. złotego medalu w Mistrzostwach Polski Karate (...) w kategorii kata drużynowe seniorów w 2002 roku. Odwołujący zgłosił się do udziału w Programie (...) po raz pierwszy w 2013 roku. Na przełomie lat 2013-2015 zainteresowany uczestniczył w dwóch edycjach Programu z projektami kolejno: w 2013 roku pt. (...) oraz w 2014 roku pt. (...). Zgłaszane przez zainteresowanego propozycje zajęć obejmowały m. in. ogólnorozwojowe ćwiczenia fizyczne, zajęcia z karate, zajęcia na basenie i na siłowni (formularze zgłoszeniowe zainteresowanego do Programu Kumulacji (...), edycja 1 i 2 k. 1939-1941 a.k. i k. 1959-1965 a.k. – tom IV; zeznania zainteresowanego k. 94-96 a.s.).

Po zakwalifikowaniu się do każdej edycji Programu Kumulacji (...) M. J. za każdym razem zawierał z Fundacją (...) umowę

o współpracę. Łącznie zainteresowany zawarł dwie takie umowy: w dniu 16 września 2013 r., która obowiązywała od 16 września 2013 r. do 30 kwietnia 2014 r. oraz w dniu 5 września 2014 r., która obowiązywała od 5 września 2014 r. do 30 czerwca 2015 r. W preambule każdej z umów wskazywano, że strony podejmują współpracę na zasadach określonych w umowie w związku z realizacją Programu (...) przez Fundację (...), zgłoszeniem prowadzącego swojego scenariusza zajęć sportowych

z młodzieżą w wieku gimnazjalnym oraz zakwalifikowaniem tego projektu

do realizacji. Przedmiotem każdej z umów (§ 1) było powierzenie przez Fundację (...) (Organizatora) M. J. (Prowadzącemu) realizacji zajęć sportowych dla młodzieży w wieku gimnazjalnym w ramach Programu (...) i według Autorskiego Projektu Prowadzącego. W przypadku każdej z umów zobowiązania zainteresowanej określał § 2 pkt 1 umowy, obejmowały one następujące czynności:

- wzięcie udziału w jednodniowym szkoleniu organizowanym przez Organizatora które ma na celu wdrożenie go w podstawowe zasady realizacji programu, takie jak sposób rekrutacji, prowadzenie spotkań z rodzicami, system rozliczeń, sprawozdawczość itp.;
- nawiązanie współpracy ze szkołami gimnazjalnymi działającymi w regionie, w którym będzie realizowany Autorski Projekt, w szczególności z nauczycielami wychowania fizycznego w tych szkołach, celem zapewnienia odpowiednich warunków logistycznych do realizacji Autorskiego Projektu, rekrutacji uczestników i promocji Autorskiego Projektu;
- przeprowadzenie minimum jednego spotkania edukacyjnego dla rodziców młodzieży w wieku gimnazjalnym w szkole, z którą Prowadzący będzie współpracował przy realizacji projektu,
- przekazanie materiałów informacyjnych i edukacyjnych rodzicom młodzieży uczącej się w szkole, z którą współpracuje Prowadzący i nauczycielom WF, zatrudnionym w szkole z którą współpracuje Prowadzący;
- przeprowadzenie rekrutacji uczestników prowadzonych przez siebie zajęć sportowych;
- niezwłoczne informowanie Organizatora o zmianach w harmonogramie Autorskiego Projektu,
- przeprowadzenie cyklu bezpłatnych zajęć dla młodzieży zgodnie z Autorskim Projektem i jego harmonogramem i aktywnego uczestnictwa we wszystkich zajęciach,
- przeprowadzenie trzech ankiet ewaluacyjnych z młodzieżą uczestniczącą w zajęciach sportowych,
- sporządzenia dokumentacji potwierdzającej realizację zajęć, składającą się z określonej ilości zdjęć poglądowych (każde z innych zajęć sportowych) oraz z list obecności młodzieży uczestniczącej w poszczególnych zajęciach, która będzie zawierać datę, ich nazwiska oraz odręczne podpisy;
- zebrania od osób biorących udział w zajęciach (a w wypadku osób niepełnoletnich – od ich opiekunów prawnych) wypełnionych i podpisanych formularzy za zgodą na przetwarzanie danych osobowych oraz formularzy za zgodą na wykorzystanie wizerunku wg. wzoru przekazanego przez Organizatora i przesłania ich Organizatorowi w najszybszym możliwym terminie;
- umożliwiania Organizatorowi lub jego upoważnionym przedstawicielom obserwowania i monitorowania realizacji Autorskiego Projektu, w tym uczestnictwa w zajęciach;
- sporządzenia sprawozdania końcowego z realizacji Autorskiego Projektu wg. formularza stanowiącego załącznik do umowy i przekazania go Organizatorowi wraz dokumentacją z realizacji Autorskiego Projektu w określonym terminie;

- uzupełnienie Autorskiego Projektu zajęć sportowych o wnioski z przeprowadzonych zajęć i przekazania go Organizatorowi w określonym terminie;
- ponoszenie we własnym zakresie kosztów związanych z realizacją Autorskiego Projektu w szczególności związanych z wynajmem S., zakupem sprzętu sportowego, drukiem ankiet i formularzy, przesyłkami pocztowymi, transportem;
- uczestniczenie w działaniach (...) organizowanych przez Organizatora lub partnerów Programu dotyczących Programu;
- przestrzeganie zapisów Regulaminu Programu.

Poszczególne umowy różniły się częściowo, przede wszystkim w zakresie ilości i harmonogramu zajęć, jakie zainteresowany miał wykonać zgodnie z projektem. W umowie z 16 września 2013 r. zainteresowany była zobowiązany do przeprowadzenia cyklu bezpłatnych zajęć dla młodzieży zgodnie z projektem i harmonogramem w okresie do w okresie od 1 października 2013 r. do 31 marca 2014 r., co najmniej dwa razy w tygodniu (łącznie nie mniej niż 30 spotkań). W umowie z 5 września 2014 r. zajęcia miały odbywać się w okresie od 5 września 2014 r. a 30 kwietnia 2015 r., co najmniej dwa razy w tygodniu (łącznie nie mniej niż 36 spotkań) z tym, że na I etapie realizacji zajęć, tj. od 5 września do 31 grudnia 2014 r. odbędzie się co najmniej 12 spotkań (umowy o współpracy: z 16.09.2013 r. k. 1923-1941 a.k., z 05.09.2014 r. k. 1943-1975 a.k. – tom IV).

Za wykonanie każdej z umów zainteresowany miała otrzymać wynagrodzenie zgodnie z postanowieniami § 4. W umowie z dnia 16 września 2013 r. przewidziano wynagrodzenie w wysokości 20.000 zł brutto płatne w dwóch ratach: 12.000 zł płatna w ciągu 10 dni od daty podpisania umowy i wystawienia rachunku lub faktury VAT oraz 8.000 zł płatna w ciągu 30 dni po zakończeniu Autorskiego Projektu, zaakceptowaniu przez organizatora sprawozdania końcowego i wystawienia rachunku. Natomiast w umowie z dnia 5 września 2014 r. przewidziano wynagrodzenie w wysokości 22.000 brutto płatne w trzech ratach: 12.000 zł, płatne w ciągu 10 dni od daty podpisania umowy i wystawienia rachunku lub faktury VAT; 5.000 zł, płatne w ciągu 30 dni po zakończeniu I etapu projektu, zaakceptowaniu przez organizatora sprawozdania częściowego i wystawienia rachunku oraz 5.000 zł, płatne w ciągu 30 dni po zakończeniu Autorskiego Projektu, zaakceptowaniu przez organizatora sprawozdania końcowego i uzupełnieniu go o wnioski realizacji Autorskiego Projektu i wystawienia rachunku (umowy o współpracy: z 16.09.2013 r. k. 1923-1941 a.k., z 05.09.2014 r. k. 1943-1975 a.k. – tom IV).

W każdej umowie, w § 5, przewidziano również postanowienie dotyczące odpowiedzialności zainteresowanego za niewywiązywanie się lub nienależyte wywiązanie się przez nią z zobowiązań umowy. W umowie o współpracy z dnia 16 września 2013 r. wskazano, że w przypadku niewywiązania się lub nienależytego wywiązania się przez Prowadzącego z któregośkolwiek ze zobowiązań określonych w umowie, Organizator mógł obniżyć wynagrodzenie należne Prowadzącemu o równowartość niezrealizowanych lub nienależyte zrealizowanych świadczeń określonych w umowie przez złożenie prowadzącemu oświadczenia w tym przedmiocie, z zastrzeżeniem możliwości żądania zwrotu całości lub części wynagrodzenia. Z kolei w umowie z dnia 5 września 2014 r. wskazano kwoty, o które wynagrodzenie mogły być obniżone Prowadzącemu, z przypisaniem konkretnych przykładów niewykonanych lub nienależyte wykonanych zobowiązań wymienionych w § 2 ust. 1 każdej z tych umów (umowy o współpracy: z 16.09.2013 r. k. 1923-1941 a.k., z 05.09.2014 r. k. 1943-1975 a.k. – tom IV).

M. J. realizował zajęcia zgodnie ze stworzonymi przez siebie projektami scenariusza w każdej edycji Programu oraz umowami o współpracę zawieranymi z Fundacją. Zajęcia odbywały się w miejscowości M., w sali gimnastycznej lokalnego gimnazjum, dwa razy w tygodniu (czwartej i sobota) po 90 minut. Zajęcia były dedykowane dla

gimnazjalistów bez granic wiekowych, także dla początkujących. W prowadzonych przez niego zajęciach uczestniczyło około 25 osób. Podczas zajęć zainteresowany nauczał karate oraz przeprowadzał trening ogólnorozwojowy. W ramach urozmaicenia treningu zainteresowany przeprowadzał również zajęcia z T.-bo przy muzyce, zorganizował wyjazdy do A.-P., a także na kompleksie boisk typu O., które posiada gmina M.. Zainteresowany prowadził zajęcia osobiście, nie był przez nikogo zastępowany (zeznania zainteresowanego k. 94-96 a.s.).

W trakcie realizacji programu zdarzyło się, że zainteresowany robił dokumentację zdjęciową, którą przesyłał Fundacji. Oprócz tego zainteresowany przeprowadził również ankiety skierowane do uczestników, w tym ankietę kończąca, w której uczestnicy mogli ocenić prowadzone przez nią zajęcia. Ankiety i zdjęcia z zajęć były następnie doręczane Fundacji. W czasie pierwszej edycji Programu zdarzyło się również, że na przeprowadzanych przez zainteresowanego zajęciach był realizowany program telewizyjny, o czym Fundacja wcześniej go powiadomiła (zeznania zainteresowanego k. 94-96 a.s.). W każdej edycji, za realizację projektu M. J. otrzymał wynagrodzenie zgodnie z postanowieniami umowy (listy wypłat i rachunki: k. 5999, k. 6029, k. 6123, k. 6313, k. 6457, k. 6655 a.k. – tom XI-XII).

Pismem z dnia 11 maja 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. zawiadomił Fundację (...) o zamiarze wszczęcia kontroli w zakresie prawidłowości i rzetelności obliczania składek na ubezpieczenia społeczne oraz zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, ustalanie uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych i wypłacanie tych świadczeń oraz dokonywania rozliczeń z tego tytułu, prawidłowość i terminowość opracowywania wniosków o świadczenia emerytalne i rentowe oraz wystawiania zaświadczeń lub zgłaszania danych do celów ubezpieczeń społecznych. W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że umowy o współpracę zawierane między Fundacją (...) a osobami, które brały udział w Programie Kumulacja (...) stanowiły umowy o świadczenie usług. Po zakończeniu kontroli, sporządzeniu z niej protokołu oraz rozpatrzenia zastrzeżeń Fundacji, ZUS (...) Oddział w W. pismami z dnia 8 grudnia 2017 r. wszczął postępowanie w sprawie złożenia korekt dokumentów zgłoszeniowych i rozliczeniowych z tytułu zatrudnienia na podstawie umów cywilno-prawnych, które zostało zakończone wydaniem w dniu 10 stycznia 2018 r. decyzji w przedmiocie podlegania ubezpieczeniom społecznym oraz ustalenia podstawy wymiaru składek na te ubezpieczenia osób wykonujących dla Fundacji (...) umowy o współpracę (zawiadomienie o wszczęciu kontroli z 11.05.2017 r. k. 5 a.k. – tom I; protokół kontroli k. 7925-8017 a.k. – tom XIII; zastrzeżenia do ustaleń kontroli k. 8037-8072 a.k., zawiadomienie o wszczęciu postępowania k. 8105-8302 a.k., decyzje dla ubezpieczonych k. 8309-8532 a.k. – tom XIII i XIV).

Decyzją z dnia 10 stycznia 2018 r. nr (...) ZUS (...) Oddział w W. stwierdził, że M. J. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu w okresie od 16 września 2013 r. do 30 kwietnia 2014 r. oraz od 5 września 2014 r. do 30 czerwca 2015 r. jako zleceniobiorca u płatnika składek Fundacja (...) i ustalił dla niego podstawę wymiaru składek:

- w okresie od 16 września 2013 r. do 30 kwietnia 2014 r. – na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe w wysokości 12.000 zł i na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 10.648,80 zł,
- w okresie od 5 września 2014 r. do 30 czerwca 2015 r. – na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe w wysokości 5.000 zł i na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 4.437,00 zł,

(decyzja ZUS z 10.01.2018 r. – akta rentowe).

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego obejmującego zeznania świadka E. B.

i zainteresowanego M. J., a także dokumentów przedłożonych w toku postępowania (a.s.) oraz załączonych do akt rentowych (a.r.) i akt kontroli ZUS (a.k.).

Tak zebrane dowody, w zakresie, w jakim wynikały z nich przedstawione wyżej okoliczności faktyczne, Sąd uznał za wiarygodne w całości.

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się o treść zebranych w sprawie dokumentów w postaci Regulaminów Programu Kumulacja (...), umów o współpracę zawieranych między Fundacją a zainteresowanym, formularzy zgłoszeniowych, list płac i rachunków oraz innych wymienionych powyżej co do kart akt dokumentów. Dokumenty te, jako niekwestionowane i zawierające informacje istotne z perspektywy sporu, podlegały uwzględnieniu na poczet materiału dowodowego w całości i były niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadka E. B. w zakresie przedstawianych przez nią okoliczności dotyczących celu, specyfiki oraz realizacji Programu (...) organizowanego przez odwołującą się Fundację, w tym również w zakresie w jakim kwestie te dotyczy zainteresowanej. Świadek jest pracownikiem Fundacji odpowiedzialnym za koordynację prowadzonych przez nią programów, a tym samym ma bogatą wiedzę na ten temat. Podane przez nią informacje były zbieżne z informacjami wynikającymi z Regulaminu Programu Kumulacja (...), umowami o współpracę oraz formularzami zgłoszeniowymi. Sąd nie dał przy tym wiary zeznaniom świadka w zakresie, w jakim wskazywała na brak cechy cykliczności zajęć, jakie odbywały się w ramach Programu Kumulacja (...), w tym w szczególności realizowanych przez M. J., bowiem zarówno z treści umów o współpracy, jak i zeznań zainteresowanego wynika, że zajęcia odbywały się dwa razy w tygodniu w stale określonych dniach i porach.

Również zeznania zainteresowanego M. J. były dla Sądu, co do zasady, wiarygodne. Zainteresowany w sposób przekonujący przedstawił informacje dotyczące jego udziału w edycjach Programu (...) i były one zbieżne z informacjami wynikającymi z pozostałych dowodów. Sąd nie dał przy tym wiary zeznaniom zainteresowanego co do tego, że za pieniądze z „grantu” kupował sprzęt dla młodzieży na potrzeby prowadzonych zajęć. Sąd miał przy tym na względzie, że wynagrodzenie z tytułu wykonania umowy było wypłacane przelewem na rachunek bankowy, które miały miejsce w konkretnych datach po wykonaniu części programu zajęć lub po zakończeniu edycji, nie zaś na początku realizacji programu. O ile więc zdaniem Sądu nie jest wykluczone, że zainteresowany za pieniądze z „grantu” dokonywał jakichś zakupu sprzętu na potrzeby realizacji programu, o tyle nie miało to miejsca przed rozpoczęciem zajęć, ani też nie miało to na celu całkowite wyposażenie uczestników i prawidłową organizację zajęć.

Sąd miał przy tym na względzie, że stan faktyczny sprawy był w istocie bezsporny – strony nie kwestionowały żadnej z powyższych okoliczności, spór zaś dotyczył kwalifikacji prawnej umów o współpracę zawieranych między odwołującą się Fundacją a zainteresowaną. W tych okolicznościach, mając na względzie powyższe, Sąd uznał zebrane w sprawie dowody za wystarczające do rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie Fundacji (...) od skarżonej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych było niezasadne.

Spór w niniejszej sprawie koncentrował się na ocenie umów o współpracę zawieranych między odwołującą się Fundacją a zainteresowanym M. J. na przełomie 2013-2015 w ramach Programu (...). Zakład Ubezpieczeń Społecznych,

po przeprowadzeniu kontroli w zakresie realizacji obowiązków Fundacji jako płatnika składek stwierdził, że przedmiotowe umowy stanowiły umowy o świadczenie usług,

w wyniku czego na podstawie skarżonej decyzji z dnia 10 stycznia 2018 r. stwierdził, że M. J. w okresach 16 września 2013 r. do 30 kwietnia 2014 r. oraz od 5 września 2014 r. do 30 czerwca 2015 r. podlega obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym, rentowym i wypadkowym jako zleceniobiorca u płatnika składek Fundacja (...) i ustalił dla niego podstawę wymiaru składek na te ubezpieczenia. Z taką oceną stosunków prawnych nie zgodziła się odwołująca się Fundacja. Pełnomocnik Fundacji zarzucił organowi brak wszechstronnego rozważenia okoliczności sprawy i błędne przyjęcie, że przedmiotowe umowy o współpracę stanowią umowy o świadczenie usług, podczas gdy faktycznie były to umowy o dzieło, które nie wywołują skutków w zakresie podlegania ubezpieczeniom społecznym. Przedmiotem rozważań Sądu w niniejszej sprawie była zatem ocena prawna umów o współpracę, jakie zostały zawarte między Fundacją (...) a M. J. oraz udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy zainteresowana podlegała ubezpieczeniom społecznym z tytułu wykonywania umów o świadczenie usług na warunkach zlecenia (zgodnie z twierdzeniami ZUS), czy też nie podlegała obowiązkowo tym ubezpieczeniom z racji wykonywania umów o dzieło (tak jak twierdziła odwołująca Fundacja).

Na wstępie wskazać należy, że praca na umowę zlecenie bezsprzecznie stanowi jeden z tytułów, na podstawie którego osoba może podlegać ubezpieczeniom społecznym. Zgodnie zaś z art. 6 ust. 1 pkt 4, art. 12 ust. 1 oraz art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 300 ze zm. – dalej jako u.s.u.s.) ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym obowiązkowo podlegają osoby fizyczne wykonujące pracę na podstawie umowy zlecenie albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia. Z kolei zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 2a u.s.u.s. za pracownika uważa się także osobę wykonującą pracę na podstawie umowy zlecenie lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeśli taką umowę zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeśli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy. Pracownicy wykonujący pracę na podstawie umowy zlecenie w rozumieniu ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych jako osoby podlegające obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym podlegają ubezpieczeniu chorobowemu dobrowolnie. Z przepisu art. 11 pkt 2 powołanej ustawy wynika, że przystąpienie do ubezpieczenia chorobowego jest zależne od złożenia przez te osoby stosownego wniosku.

Zaznaczenia wymaga również, że na tle przepisów ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w tym art. 83 i art. 86 tejże ustawy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych może przeprowadzać kontrole w zakresie prawidłowości zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych, ich przebiegu, a także prawidłowości i rzetelności ustalania wymiaru oraz obliczenia składek. Z tego zaś wynika kompetencja do badania samego tytułu ubezpieczenia (por. przykładowo orzeczenia Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 10 stycznia 2013 r., III AUa 1039/12 oraz z dnia 25 września 2012 r., III AUa 398/12).

Stosownie do treści art. 627 k.c., przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia. Z kolei w myśl art. 734 § 1 k.c. przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie, przy czym zgodnie z art. 750 k.c. do umów o świadczenie usług, które nie są uregulowane innymi przepisami, stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu. Należy przy tym podkreślić, że dokonanie w praktyce właściwej kwalifikacji prawnej zobowiązania poprzez odróżnienie umowy o dzieło od umowy o świadczenie usług często napotyka trudności z uwagi na fakt, że zawierane i istniejące w obrocie prawnym umowy często posiadają elementy charakterystyczne obu rodzajów umów. Niewątpliwie kwestia ta ma istotne znaczenie zwłaszcza na tle przepisów regulujących istnienie tytułu podlegania ubezpieczeniom oraz wynikających z tego tytułu obowiązków płatnika składek. Osoby wykonujące pracę

na podstawie umów o dzieło nie podlegają z mocy ustawy ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu tak, jak ma to miejsce w przypadku umów zlecenia.

Rozważając kwestie sporne w niniejszej sprawie Sąd Okręgowy miał na względzie orzecznictwo, w którym wskazuje się, że umowa o dzieło jest umową rezultatu. Przyjmujący zamówienie (wykonawca) zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, za którego wykonanie, jakoś wydanie jest odpowiedzialny, a zamawiający - do zapłaty wynagrodzenia

i odbioru dzieła. Adresatem rezultatu jest zamawiający, a dzieło ma być dostosowane do jego indywidualnych potrzeb, gustów, upodobań. Na essentialia negotii umowy o dzieło składa się: określenie dzieła, do którego wykonania zobowiązany jest przyjmujący zamówienie, a także - z uwzględnieniem regulacji art. 628 k.c. w zw. z art. 627 k.c. - wynagrodzenie, do którego zapłaty zobowiązany jest zamawiający. Przedmiotem świadczenia przyjmującego zamówienie jest wykonanie dzieła, które może polegać na jego stworzeniu lub przetworzeniu do postaci, w jakiej poprzednio nie istniało. Dziełem jest z góry określony, samoistny materialny lub niematerialny, lecz ucieleśniony i obiektywnie osiągalny pewien rezultat pracy i umiejętności przyjmującego zamówienie, których charakter nie wyklucza zastosowania rękami za wady. Cechą konstruktywną dzieła jest samoistność rezultatu, która wyraża się przez niezależność powstałego rezultatu od dalszego działania twórcy oraz od osoby twórcy. Z chwilą ukończenia dzieła staje się ono niezależną od twórcy, autonomiczną wartością w obrocie. Ponadto dzieło powinno być oznaczone jako wykonane na zamówienie, a zatem odpowiadające osobistym potrzebom, upodobaniom czy wymaganiom zamawiającego. Należy podkreślić, że w wypadku umowy o dzieło istotne jest osiągnięcie umówionego rezultatu, bez względu na rodzaj i intensywność świadczonej w tym celu pracy i staranności. Przyjmujący zamówienie odpowiada zatem za nieosiągnięcie określonego rezultatu,

a nie za brak należytej staranności. Przyjmujący zamówienie odpowiada za jakość dzieła

i określa metodologię jego wykonania. Dzieło powinno jednak posiadać cechy określone

w umowie lub wynikające z charakteru danego dzieła. Wykonanie dzieła zwykle wymaga określonych kwalifikacji, umiejętności i środków. Na przyjmującym zamówienie nie spoczywa zasadniczo obowiązek wykonania dzieła, chyba że wynika to z umowy o dzieło lub charakteru dzieła.

Natomiast wykonanie określonej czynności bądź też szeregu powtarzających się czynności jest cechą charakterystyczną umów zlecenia i umów o świadczenie usług nieuregulowanych innymi przepisami. Przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie (art. 734 § 1 k.c.) lub też czynności faktycznej. Elementem wyróżniającym umowy zlecenia (essentialia negotii) jest nie wynik, lecz starania w celu jego osiągnięcia. Jest to zatem umowa o podjęcie starannego działania i dokonywanie należytych zabiegów ze strony podejmującego się usługi. Do obowiązków przyjmującego zlecenie należy wykonanie usługi, tj. dokonanie określonej w umowie czynności, a sposób jej wykonania pozostawiony jest w zasadzie uznaniu zleceniobiorcy z uwzględnieniem udzielonych wskazań, czy instrukcji zleceniodawcy, przy czym zleceniobiorca powinien wykonać usługę osobiście. Zobowiązuje się on tylko do dołożenia należytej staranności i nie odpowiada za brak rezultatu oczekiwanego przez zleceniodawcę. Przedmiotem zlecenia jest więc dokonanie określonej czynności, która może zostać wskazana w sposób zindywidualizowany (określenie rodzaju, przedmiotu, stron, postanowień przedmiotowo istotnych) lub przez wskazanie tylko rodzaju takiej czynności. W odróżnieniu od umowy o dzieło, umowa zlecenia jest zatem umową starannego działania. Działający z zachowaniem należytej staranności zleceniobiorca, w razie niezrealizowania celu umowy, nie ponosi odpowiedzialności za niewykonanie zobowiązania

Z powyższego wynika, że jedną z decydujących przesłanek pozwalających zakwalifikować daną umowę jako umowę o dzieło jest możliwość określenia jej rezultatu - zindywidualizowanego przedmiotu świadczenia. W przypadku umowy o dzieło niezbędne jest zatem to, aby starania przyjmującego zamówienie doprowadziły w przyszłości

do konkretnego, indywidualnie oznaczonego rezultatu, zdefiniowanego przez zamawiającego w momencie zawierania umowy. Przyjmuje się przy tym, że rezultat, o który umawiają się strony, musi być z góry określony, mieć samoistny byt oraz być obiektywnie osiągalny

i pewny. Dzieło musi bowiem istnieć w postaci postrzegalnej, pozwalającej nie tylko odróżnić je od innych przedmiotów, ale i uchwycić istotę osiągniętego rezultatu. Przedstawiony zespół cech konstytutywnych przy tym występować musi łącznie. Powyższe odróżnia umowę o dzieło od umowy zlecenia oraz od umowy o świadczenie usług, które stanowią umowę starannego działania, a zatem ich celem jest wykonywanie określonych czynności,

które nie muszą zmierzać do osiągnięcia rezultatu. Istotne jest również to, że kryterium odróżnienia umowy o dzieło od umowy o świadczenie usług stanowi także możliwość poddania umówionego rezultatu (dzieła) sprawdzianowi na istnienie wad fizycznych. Sprawdzian taki jest zaś niemożliwy do przeprowadzenia, jeśli strony nie określiły w umowie cech i parametrów indywidualizujących dzieło. Taki brak kryteriów określających pożądaną przez zamawiającego wynik (rezultat) umowy prowadzi do wniosku, że przedmiotem zainteresowania zamawiającego jest wykonanie określonych czynności, a nie ich rezultat

(por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 30 listopada 2017 r., II UK 551/16;

z dnia 14 listopada 2013 r., II UK 115/13; z dnia 5 marca 2004 r., I CK 329/03;

z dnia 3 listopada 2000 r., IV CKN 152/00; zob. wyroki Sądu Apelacyjnego w Białymstoku:

z dnia 28 czerwca 2018 r., III AUa 133/18; z dnia 22 maja 2018 r., III AUa 41/18;

z dnia 11 kwietnia 2018 r., III AUa 106/18; z dnia 30 października 2014 r., III AUa 713/14; zob. także wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 16 grudnia 2014 r., III AUa 305/14).

Jak wynika z dokonanych przez Sąd ustaleń, na przełomie lat 2013-2015

Fundacja (...) zawarła z zainteresowanym M. J. łącznie dwie umowy o współpracę, tj. umowy z dnia 16 września 2013 r., oraz z dnia 5 września

2014 r. Zgodnie z postanowieniem każdej z tych umów o współpracę M. J. był zobowiązany do zrealizowania projektu scenariusza zajęć o tematyce sportowej adresowanych do młodzieży gimnazjalnej. Scenariusze zajęć były realizowane w ramach odbywającego się od 2013 roku Programu (...), którego kolejne edycje były corocznie organizowane przez Fundację (...). Program ten miał na celu zaktywizowanie młodzieży gimnazjalnej poprzez zorganizowanie bezpłatnych zajęć z różnych dziedzin sportu, które miały być prowadzone przez osoby znane z istotnych sportowych. Program zajęć prowadzonych przez zainteresowaną obejmował różnego rodzaju formy aktywności, takich jak treningi karate, ogólnorozwojowe ćwiczenia fizyczne, zajęcia na basenie i na siłowni. Zainteresowany na przełomie lat 2013-2015 uczestniczył w dwóch edycjach Programu (...) i prowadził zajęcia zgodnie ze sporządzonym przez siebie i zatwierdzonym przez Fundację scenariuszem

w okresach od 16 września 2013 r. do 30 kwietnia 2014 r., oraz od 5 września 2014 r.

do 30 czerwca 2015 r., przy czym ilość zajęć oraz ramy czasowe ich przeprowadzenia określała każdorazowo wiążąca ją w danej edycji Programu umowa o współpracę. Z tytułu realizacji każdej z umów zainteresowany otrzymał wynagrodzenie w wysokości 20.000 zł brutto w przypadku pierwszej z wymienionych wyżej umów oraz 22.000 zł brutto za realizację następnej, wypłacane w ratach zgodnie z harmonogramem ustalonym w przedmiotowych umowach.

Na tle powyższych okoliczności, z uwzględnieniem cytowanych wyżej poglądów orzecznictwa, Sąd Okręgowy zważył, że umowy o współpracę zawierane między odwołującą się Fundacją a zainteresowanym zostały przez ZUS prawidłowo zakwalifikowane jako umowy zlecenie. Przede wszystkim w ocenie Sądu powyższa okoliczność wynikała już z samej treści spornych umów, w których przedmiot został określony w sposób jednoznaczny, precyzyjny i niebudzący wątpliwości co do tego, na czym przedmiotowe umowy miały polegać. Zgodnie z § 1 pkt 1 umowy o współpracy z dnia 16 września 2013 r. stwierdzono,

że „Na mocy niniejszej umowy Organizator (Fundacja) powierza Prowadzącemu

(tj. zainteresowanemu) realizację zajęć sportowych dla młodzieży w wieku gimnazjalnym w ramach Programu i według autorskiego Projektu, którego Prowadzący jest autorem,

które stanowi Załącznik nr 2 do Umowy”. W kolejnej umowie o współpracę zawartej między Fundacją a zainteresowanym, tj. z umowie o współpracy z dnia 5 września 2014 r. oraz przedmiot umowy był określony w sposób tożsamy, także w postanowieniach § 1 pkt 1.

Z tak sformułowanym przedmiotem umowy w sposób ścisły koresponduje zakres zobowiązań zainteresowanego jaki z tej umowy wynikał i jaki na tle spornych umów miał wykonać. Zgodnie z zakresem zobowiązań określonym w § 2 każdej z umów do obowiązków zainteresowanego wynikających z umowy należało przede wszystkim realizowanie scenariusza zajęć zgodnie z (...) oraz wskazanym w każdej z umów harmonogramem czasowym. Dodatkowe zobowiązania dotyczyły kwestii organizacyjnych, edukacyjnych i promocyjnych, takich jak m. in. udział w szkoleniu dotyczącym Programu, nawiązanie współpracy z placówkami szkolno-wychowawczymi, przeprowadzenie spotkania edukacyjnego z rodzicami młodzieży oraz przekazywania im materiałów informacyjnych i edukacyjnych czy też dokumentowanie przeprowadzenia zajęć (poprzez sporządzenie listy obecności, ankiet dotyczących zadowolenia z zajęć oraz robienie zdjęć). Powyższe znajduje również potwierdzenie w zeznaniach zainteresowanego, który wskazał, że uczestnicząc w Programie (...) wykonywał wskazane w spornych umowach czynności, w szczególności związane z prowadzeniem zajęć, a także wynikające z umownych zobowiązań obowiązki związane z dokumentowaniem spotkań z uczestnikami zajęć.

Należy przy tym podkreślić – wbrew twierdzeniom strony odwołującej – że opracowanie projektu scenariusza zajęć przez zainteresowanego nie stanowiło przedmiotu zawieranych przez strony spornych umów, lecz było elementem poprzedzającym nawiązanie współpracy między nimi. Wynika to już z samych Regulaminów Programu (...), w których wskazano na dwuetapowość przedmiotowego Programu. Pierwszy etap Programu polegał na tym, że osoby zainteresowane wzięciem w nim udziału składały w określonym terminie formularze zgłoszeniowe zawierające projekty scenariuszy zajęć dla młodzieży i na tym też etapie powołana przez Fundację kapituła dokonywała wyboru określonej liczby najlepszych projektów. Z autorami zwycięskich projektów – które zgodnie z Regulaminami były już na tym etapie określane jako (...) – zawierano następnie umowy o współpracy, których przedmiotem była realizacja zgłoszonego projektu scenariusza zajęć. Same zaś umowy o współpracy zawierane z zainteresowanym w żadnym miejscu nie przewidywały obowiązku sporządzenia przez niego projektu scenariusza zajęć oprócz tego, który został zgłoszony na formularzy zgłoszeniowym do Programu. Przedmiot każdej ze spornych umów, jak wspomniano powyżej, był określony w sposób jednoznaczny i dotyczył ściśle realizacji projektu, nie zaś jego sporządzenia. W postanowieniu § 1 każdej z umów o współpracę określającym przedmiot umowy wskazano, że Fundacja (jako organizator) powierza zainteresowanemu (jako prowadzącemu) realizację zajęć sportowych dla młodzieży w wieku gimnazjalnym w ramach Programu i według (...) stanowiącego załącznik nr 2 do umowy. Analiza spornych umów o współpracę znajdujących się wraz z załącznikami w aktach kontroli ZUS prowadziła z kolei do stwierdzenia, że załącznik, o którym mowa powyżej, stanowił w rzeczywistości formularz zgłoszeniowy do Programu autorstwa zainteresowanego. W ocenie Sądu stosowana zarówno w Regulaminach Programu (...) jak i przedmiotowych, spornych umów, w szczególności stosowania określenia (...), nie jest przypadkowa i dotyczy w istocie projektu scenariusza zajęć autorstwa zainteresowanego przedłożonego już na I etapie konkursowym Programu. Odwołująca się nie przedstawiła w toku postępowania żadnych dowodów, które prowadziłyby do przyjęcia, że zainteresowany na tle zawieranych z nim umów miał sporządzić nowy projekt, który należałoby utożsamiać z (...), o którym wspomniano w umowach i do których opracowania, na tle przedmiotowych umów, zainteresowany, byłaby zobowiązany. Stąd też zasadny był wniosek, że zainteresowany w ramach zawieranych umów realizował projekt scenariusza zajęć w formie przedstawionej już na I etapie konkursowym Programu.

Na podstawie spornych umów zainteresowany był więc zobowiązany do świadczenia pewnego rodzaju określonych usług, a więc do starannego działania, a nie osiągnięcia określonego rezultatu. Przemawia za tym fakt, że realizowanie przez zainteresowanego zobowiązań określonych w spornych umowach musiało mieć charakter systematyczny, na co wskazuje z uwagi na naturę tych zobowiązań, a w szczególności prowadzenia zajęć o tematyce sportowej dla młodzieży, które były główną osią realizacji (...) każdorazowo na tle każdej ze spornych umów o współpracę. Zgodnie z umowami zajęcia miały być realizowane co najmniej dwa razy w tygodniu, sprecyzowano

również ilość zajęć, jakie miały się odbyć; dodatkowo sam zainteresowany wskazał, że przeprowadzał zajęcia przez 90 min w czwartki i soboty, co trwało 6 miesięcy. Nie sposób odmówić im więc pewnej systematyczności, skoro zajęcia miały odbywać się w ściśle określonych ramach czasowych, a umowa określała częstotliwość ich przeprowadzania. Wskazać przy tym również należy, że sporne umowy przewidywały odpowiedzialność zainteresowanego

za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązań w niej określonych przejawiającej się w sankcji przyjmującej postać obniżenia wynagrodzenia w postaci obniżenia wynagrodzenia. W szczególności umowa o współpracy z 5 września 2014 r. zawierała katalog czynności, których niewykonanie lub nienależyte wykonanie przez zainteresowanego mogło prowadzić do obniżenia wynagrodzenia o określone kwoty. Z uwagi jednak na charakter zobowiązań oraz czynności jakie zainteresowany miał wykonać w związku z zawarciem spornych umów trudno przypisać tej odpowiedzialności cechy rękojmi za wady fizyczne rezultatu działań. Skoro celem realizacji Programu miało być zwiększenie aktywności fizycznej i propagowanie kultury sportu wśród młodzieży gimnazjalnej, to odpowiedzialność za niewykonanie zobowiązania przez zainteresowanego musiałoby przejawiać się brakiem efektów takich zjawisk, co pomijając zbyt ogólny charakter tak określonego braku rezultatu, nie zostało w spornych umowach w żaden sposób ujęte w sposób pozwalających na ich zweryfikowanie. Realizacja umowy nie była więc zależna od osiągnięcia przez zainteresowanego skonkretyzowanych wyników, np. w postaci zainteresowania określonej liczby osób reprezentowaną przez nią dziedziną sportu czy też uzyskania określonego stopnia satysfakcji uczestników ustalane na podstawie anonimowych ankiet, do których przeprowadzania był zobowiązany.

Z uwagi na powyższe zasadne było zatem stwierdzenie, że przedmiotem każdej ze spornych umów nie było wykonanie przez zainteresowanego skonkretyzowanego, indywidualnego dzieła, lecz wykonywanie czynności określonego rodzaju. Zgodnie

z postanowieniami umów zainteresowany miał świadczyć pewne usługi o charakterze sportowo-promocyjnym, przy czym zdaniem Sądu tak określony przedmiot umowy nie charakteryzuje się wymaganą cechą indywidualizującą utwór nawet mając na względzie fakt, że zajęcia odbywały się zgodnie ze scenariuszem, którego autorem był zainteresowany. Skoro bowiem przedmiotem umowy była realizacja (...) autorstwa zainteresowanego, który w rzeczywistości stanowił scenariusz zajęć o tematyce sportowej dla młodzieży, to jego realizacja polegała w głównej mierze na przeprowadzeniu proponowanych przez zainteresowanego zajęć zgodnie z tym scenariuszem, trudno więc przyjąć, aby w tak określonym wykonaniu projektu powstał rezultat w postaci dzieła posiadającego indywidualizowane cechy i samodzielny, niezależny byt. Choć w ocenie Sądu z uwagi

na doświadczenie i osiągnięcia sportowe zainteresowanego realizowany przez program zajęć mógł posiadać pewne cechy indywidualne, a ponadto z materiału dowodowego jednoznacznie wynika, że dysponował stosunkowo dużą swobodą co do tego w jaki sposób czynności te

ma wykonywać, jednakże w myśl postanowień spornych umów główny nacisk był położony na realizację scenariuszy zajęć, a nie na osiągnięcie z góry określonego, samoistnego rezultatu. Niewątpliwie przy tym cel realizowania przez zainteresowanego należało odczytywać także w kontekście głównego zamierzenia Programu (...), którym było zwiększenie aktywności fizycznej młodzieży gimnazjalnej oraz ogólnie promocja kultury fizycznej wśród młodzieży, niemniej jednak z tak określonego celu nie mógł wynikać obiektywnie osiągalny i pewny rezultat.

Podobnej klasyfikacji dokonywano w orzecznictwie, w którym dokonywano oceny umów dotyczących wykonywania czynności sportowych i dydaktycznych. W wyroku z dnia 15 lipca 2014 r. (II UK 496/13) Sąd Najwyższy stwierdził, że umowy dotyczące systematycznego wykonywania czynności sportowych lub trenerskich - za okresowo wypłacanym wynagrodzeniem powodują, co do zasady, obligatoryjne objęcie ubezpieczeniem społecznym na podstawie umowy o świadczenie usług. Sąd Najwyższy zaznaczył przy tym, że można by wyobrazić sobie sytuację, w której strony zawarą umowę dotyczącą osiągnięcia konkretnego celu sportowego (np. zajęcia pierwszego miejsca w rozgrywkach ligowych) i wypłaty wynagrodzenia po zrealizowaniu takiego rezultatu, co mogłoby zostać zakwalifikowane jako umowa o dzieło. Zorganizowanie spektaklu sportowego mogłoby odnosić się do osoby trzeciej, jednak udziału trenera i zawodników w systematycznych rozgrywkach sportowych nie można potraktować jako realizacji umów o dzieło. Podobnie w wyroku z dnia 14 listopada 2013 r. (II UK 115/13), Sąd Najwyższy stwierdził,

że nie stanowi umowy o dzieło umowa o przeprowadzenie cyklu wykładów (zajęć dydaktycznych). W tej sprawie zainteresowany na podstawie zawartej umowy był zobowiązany do przygotowania i przeprowadzenia cyklu zajęć z zakresu multimediów dla młodzieży szkolnej. Sąd Najwyższy stwierdził przy tym, że treścią tych umów nie było osiągnięcie rezultatu, czyli pomyślnego wyniku podejmowanych czynności, bo przy tego rodzaju usługach tak być nie mogło, skoro przyjmujący zamówienie zobowiązywał się jedynie do starannego przeprowadzenia zajęć "z zakresu multimediów". Tak jak

w przedstawionych wyżej przypadkach, w umowach o współpracę zawieranych między Fundacją a zainteresowanym chodziło o systematyczne wykonywanie określonych czynności bez względu na wynik, jaki czynności te miały przynieść.

Mając na względzie powyższe okoliczności Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do uwzględnienia stanowiska odwołującej się Fundacji (...) i zmiany zaskarżonej decyzji organu rentowego. Na tle dokonanych w sprawie ustaleń podnoszone przez odwołującą się zarzuty oraz argumenty na ich poparcie były niezasadne. Z kolei Zakład Ubezpieczeń Społecznych dokonał prawidłowej kwalifikacji spornych umów o współpracę zawieranych między odwołującą się Fundacją a (...) jako umowy zlecenie

i stwierdził, że zainteresowana z tego tytułu podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym w sposób określony w skarżonej decyzji. Należy przy tym zaznaczyć,

że konkluzja organu rentowego stanowiąca rozstrzygnięcie skarżonej decyzji została poprzedzona szczegółowym postępowaniem kontrolnym obejmującym m. in. analizę dokumentacji dotyczącej spornych umów. Z tych też względów Sąd Okręgowy oddalił odwołanie Fundacji (...) od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 10 stycznia 2018 r. nr (...)

na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., o czym orzekł jak w pkt 1 sentencji wyroku.

Sąd Okręgowy orzekł o kosztach postępowania w punkcie 2 sentencji wyroku.

Mając na względzie zasady odpowiedzialności za wynik procesu określone w art. 98 § 1 i 2 k.p.c. Sąd Okręgowy zasądził od Fundacji na rzecz organu rentowego kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego ustaloną na podstawie § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 265).

Zarządzenie: (...)